

- **Mishnah 8.** Rabbah Johanan b. Zakkai received [the oral tradition] from Hillel and Shammai. He used to say: if thou hast learnt much Torah, do not claim credit unto thyself, because for such [purpose] wast thou created.
- Rabban Johanan b. Zakkai had five disciples and they were:
 - r. Eliezer b. Hyrcanus,
 - r. Joshua b. Hananiah,
 - r. Jose, the priest,
 - r. Simeon b. Nethaneel
 - and r. Eleazar b. 'arach.
 - He used to recount their [foremost] qualities
 - r. Eliezer b. Hyrcanus is a plastered cistern which loses not a drop
 - r. Joshua b. Hananiah - happy is she that bare him;
 - r. Jose, the priest, is a pious man;
 - r. Simeon b. Nethaneel is one that fears sin,
 - and r. Eleazar b.'arach is like unto a spring that [ever] gathers force.
 - He used to say: if all the sages of israel were in one scale of the balance and Eliezer b. Hyrcanus in the other scale, he would outweigh them all.
 - Abba Saul said in his name: if all the sages of Israel were in one scale of the balance, and r. Eliezer b. Hyrcanus also with them, and r. Eleazar b. Arach in the other scale, he would outweigh them all.
- **Mishnah 9.** He said unto them: go forth and observe which is the good way unto which a man should cleave?
 - R. Eliezer said, a good eye;
 - r. Joshua said, a good associate;
 - r. Jose said, a good neighbour;
 - r. Simeon said, one who looks [ahead to see] what [consequences] shall be brought forth [by his own actions].
 - r. Eleazar said, a good heart.
 - Said he unto them: I prefer the words of Eleazar b. 'Arach to your words, for within the comprehensive character of his words, are your words [included].
- He [further] said unto them: go forth and observe which is the evil way from which a man should remove himself far?
 - r. Eliezer said, an evil eye;
 - r. Joshua said, an evil associate;
 - r. Jose said, an evil neighbour;
 - r. Simeon said, one who borrows and repays not - [it is all] one [whether] one borrows from man or one borrows from the all-present - as it is said: the wicked borrows and payeth not; but the righteous dealeth graciously and giveth .
 - R. Eleazar said, an evil heart.
 - Said he [r. Johanan] unto them: i prefer the words of eleazar b. Arach to your words, for within the comprehensive character of his words are your words [included].

- **משנה ח-** רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת
- חמשה תלמידים היו לרבן יוחנן בן זכאי ואלו הן
 - רבי אליעזר בן הורקנוס
 - ורבי יהושע בן חנניה
 - ורבי יוסי הכהן
 - ורבי שמעון בן נתנאל
 - ורבי אלעזר בן ערך
 - הוא היה מונה שבחן
- רבי אליעזר בן הורקנוס בור סיד שאינו מאבד טפה
- רבי יהושע אשרי יולדתו
- רבי יוסי חסיד
- רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא
- ורבי אלעזר בן ערך מעין המתגבר
- הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את כולם
- אבא שאול אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ורבי אליעזר בן הורקנוס אף עמהם ורבי אלעזר בכף שניה מכריע את כולם :
- **משנה ט -** אמר להם צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם
 - רבי אליעזר אומר עין טובה
 - רבי יהושע אומר חבר טוב
 - רבי יוסי אומר שכן טוב
 - רבי שמעון אומר הרואה את הנולד
 - רבי אלעזר אומר לב טוב
 - אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך שבכלל דבריו דבריכם
- אמר להם צאו וראו איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם
 - רבי אליעזר אומר עין רעה
 - רבי יהושע אומר חבר רע
 - רבי יוסי אומר שכן רע
 - רבי שמעון אומר הלוא ואינו משלם אחד הלוא מן האדם כלוה מן המקום ברוך הוא שנאמר (תהלים ל"ז) לוא רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן
 - רבי אלעזר אומר לב רע
 - אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך שבכלל דבריו דבריכם :

Mishnah 10.

- They [each] said three things.
- r. Eliezer said
 - Let the honour of thy friend be as dear to thee as thine own; and be not easily provoked to anger;
 - and repent one day before thy death,
 - And [he also said:] warm thyself before the fire of the wise, and beware of their glowing coals, that thou mayest not be singed, for their bite is the bite of a fox, and their sting is the sting of a scorpion, and their hiss is the hiss of a serpent, and all their words are like coals of fire

Mishnah 11.

- R. Joshua said
 - An evil eye
 - the evil inclination,
 - and hatred for [one's fellow.] Creatures
 - Put a man out of the world.

Mishnah 12.

- r. Jose said
 - let the property of thy fellow be as precious unto thee as thine own;
 - Fit thyself to study torah for it is not [a thing that comes] unto thee [as] an inheritance;
 - and let all thine actions be for [the sake of] the name of heaven .

Mishnah 13.

- R. Simeon said
 - be careful with the reading of shema' and with prayer,
 - And when thou prayest, make not thy prayer a set task¹ but [an appeal for] mercy and an entreaty before the all-present, for it is said: for he is gracious and compassionate, long-suffering and abundant in mercy, and repenteth him of the evil;
 - And be not wicked in thine own esteem.

Mishnah 14.

- R. Eleazar said:
 - be eager to study the torah;
 - and know what answer thou shouldst give to the epicurean,
 - and know before whom thou tollest, and who is thine employer who will pay thee the reward of thy labour.

משנה י'

- הם אמרו שלשה דברים
- רבי אליעזר אומר
 - יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך ואל תהי נוח לכעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים והוי זהיר בגחלתן שלא תכזה שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש:

משנה יא'

- רבי יהושע אומר
 - עין הרע
 - ויצר הרע
 - ושנאת הבריות
 - מוציאין את האדם מן העולם:

משנה יב'

- רבי יוסי אומר
 - יהי ממון חברך חביב עליך כשלך
 - והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך
 - וכל מעשיך יהיו לשם שמים:

משנה יג'

- רבי שמעון אומר
 - הוי זהיר בקרית שמע ובתפלה
 - וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא שנאמר (יואל ב') כי אל חנון ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה
 - ואל תהי רשע בפני עצמך:

משנה יד'

- רבי אלעזר אומר
 - הוי שקוד ללמוד תורה
 - ודע מה שתשיב לאפיקורוס
 - ודע לפני מי אתה עמל ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך

NAME	PRAISE	GOOD LIFE	BAD LIFE
r. Eliezer b. Hyrcanus	plastered cistern which loses not a drop	a good eye	an evil eye
r. Joshua b. Hananiah	happy is she that bare him	a good associate	an evil associate
r. Jose, the priest	is a pious man	a good neighbour	an evil neighbour
r. Simeon b. Nethaneel	one that fears sin	one who looks [ahead to see] what [consequences] shall be brought forth [by his own actions]	one who borrows and repays not
r. Eleazar b. 'arach	is like unto a spring that [ever] gathers force	a good heart	an evil heart

רבי אליעזר בן הורקנוס בור סיד שאינו מאבד טיפה - פי' שלא שכח מעולם דבר מכל מה שלמד כמו הבור אחרי שסדו אותו בסיד ואינו מאבד טיפה כי גם בדפנות אין המים נבלעים

2) Talmud Sukkah 28a

<p>Our Rabbis have taught: It happened that R. Eliezer passed the Sabbath in Upper Galilee, and they asked him for thirty decisions in the laws of Sukkah. Of twelve of these he said, 'I heard them [from my teachers]'; of eighteen he said, 'I have not heard'. R. Jose b. Judah said, Reverse the words: Of eighteen he said, 'I have heard them', of twelve he said, 'I have not heard them'. They said to him, 'Are all your words only reproductions of what you have heard?' He answered them, 'You wished to force me to say something which I have not heard from my teachers. During all my life [I may tell you] no man was earlier than myself in the college, I never slept or dozed in the college, nor did I ever leave a person in the college when I went out, nor did I ever utter profane speech, nor have I ever in my life said a thing which I did not hear from my teachers'</p>	<p>תנו רבנן: מעשה רבי אליעזר ששבת בגליל העליון, ושאלוהו שלשים הלכות בהלכות סוכה, שתיים עשרה אמר להם שמעתי, שמונה עשר אמר להם, לא שמעתי. רבי יוסי בר' יהודה אומר: חילוף הדברים, שמונה עשר אמר להם שמעתי, שתיים עשרה אמר להם לא שמעתי. - אמרו לו: כל דבריך אינן אלא מפי השמועה? - אמר להם: הזקקתוני לומר דבר שלא שמעתי מפי רבותי. מימי לא קדמני אדם בבית המדרש. ולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הנחתי אדם בבית המדרש ויצאתי, ולא שחתי שיחת חולין, <u>ולא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם</u></p>
--	--

3) מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא ב פרק יג

1. דבר אחר ושותה בצמא את דבריהם (א"ר) [אמרו עליו על ר'] אליעזר בן הורקנוס כשבקש ללמוד תורה חורשין הרבה היו לאביו והוא היה חורש בטרשיין. ישב לו והיה בוכה. א"ל אביו [בני] מפני מה אתה בוכה שמא מצטער אתה שאתה חורש בטרשיין למחר בוא וחרוש על גב (מערה) [מענה] ישב לו על גב (מערה) [מענה] והיה בוכה. א"ל אביו מה אתה בוכה. א"ל שאני מבקש ללמוד תורה. א"ל [והרי בן כ"ח שנים אתה ואתה מבקש ללמוד תורה אלא] לך וקח לך אשה והוליד ממנה בנים והוליכן לבית הספר. היה מצטער ג' שבתות עד שנגלה עליו אליהו. א"ל עלה לך אצל בן זכאי לירושלים.
2. [עלה] ישב לו והיה בוכה. א"ל בן מי אתה ולא הגיד לו. מה אתה בוכה מה תבקש. א"ל ללמוד תורה. א"ל מימך לא נכנסת לבית הספר ולא למדת קריאת שמע ולא תפלה ולא ברכת המזון. א"ל לאו. עמד ולמדו שלשתן. א"ל מה אתה מבקש לקרות או לשנות. א"ל לשנות. היה מלמדו שתי הלכות כל ימות השבת ובשבת היה חוזר עליהם ומדבקן. עשה שמונה ימים ולא טעם כלום עד שעלה ריח פיו לפניו וטרדו מלפניו. וישב לו והיה בוכה. א"ל למה אתה בוכה. א"ל שהעמדתי (לפניך) [מלפניך] כאדם שהוא [מעמיד מלפניו] מוכה שחין. א"ל בן מי את א"ל בן הורקנוס אני. א"ל הלא את בן גדולי העולם ולא היית מודיעני היום את סועד אצלי. א"ל כבר סעדתי אצל (אכסנאי) [בני אכסנאי] שלי. שלח רבן יוחנן לבני (אכסנאי) [אכסנאי] שלו. אמר להם אצליכם סעד אליעזר היום. אמרו לו לאו והרי יש לו שמנה ימים שלא טעם כלום. רבי יהושע בן חנניא ור' יוסי הכהן ור' שמעון בן נתנאל הלכו ואמרו לרבן יוחנן והרי יש לו שמנה ימים שלא טעם כלום. וכיון ששמע ר' יוחנן בן זכאי עמד וקרע את בגדיו. א"ל אי לך ר' אליעזר שהיית מושלך מבינותינו [אבל אני אומר] לך כשם שעלה ריח פיך [מלפני] [לפני] כך תהא משנת פיך יוצאה מסוף העולם ועד סופו. [קורא אני עליך] ושם האחד אליעזר (שמות י"ח ד):
3. אמרו בניו של הורקנוס לאביהם לך ונדה את אליעזר מנכסך. עלה לירושלים לנדונו מנכסיו ומצא שם יום טוב לר' יוחנן בן זכאי וכל גדולי המדינה מסובין אצלו. ואלו הן בן ציצת הכסף ונקדימון בן גוריון ובן כלבא שבוע... רבי יהושע רבי שמעון בן נתנאל הלכו ואמרו לרבי יוחנן בן זכאי הרי אביו של רבי אליעזר בא. אמר להם עשו לו מקום. ועשו לו מקום והושיבוהו אצלו ביניהן.
4. אמר לו ריב"ז אליעזר אמור לנו דבר (אחת) אחד מדברי תורה. אמר לו אמשול לך משל למה אני דומה לבור הזה שאינו (מאבד) יכול להוציא מים יותר ממה שהוא מכניס. אמר לו אמשול לך משל לה"ד לבאר הזאת שהיא מזלת ומוציאה מים מאיליה כך את יכול לומר דברי תורה יתר ממה שנאמר למשה בסיני. [א"ל ב' וג' פעמים ולא קבל עליו יצא ריב"ז והלך לו והיה ר' אליעזר יושב ודורש דברים יותר ממה שנאמר למשה בסיני] ופניו מאירות כאור החמה וקרנותיו יוצאות וקרנותיו של משה ואין אדם יודע אם יום הוא ואם לילה. רבי יהושע ור' שמעון בן נתנאל הלכו ואמרו לריב"ז בוא וראה רבי אליעזר יושב ודורש דברים [יותר] ממה שנאמר למשה בסיני ופניו מאירות כאור החמה וקרנותיו יוצאות כקרנותיו של משה ואין אדם יודע אם יום הוא ואם לילה. בא ר' יוחנן בן זכאי מאחריו ונשקן על ראשו ואמר אשריכם [אברהם] יצחק ויעקב שיצא זה מחלציכם. אמר להם אביו של רבי אליעזר למי אתם אומרים כך. אמרו לו לבנך אליעזר. אמר להם וכך היה צריך לומר אשריכם אברהם יצחק ויעקב שיצא זה מחלציכם לא היה צריך לומר אלא אשרי אני שיצא מחלצי.
5. היה רבי אליעזר יושב ודורש ואביו עומד על רגליו. א"ל אבא איני יכול להיות יושב ודורש ולומד דברי תורה ואתה עומד על רגליך. עמד והושיבו אצלו. א"ל בני לא באתי לשבח הזה ולא באתי אלא לנדוּתך מנכסיו ועכשיו שבאתי וראיתי ושמתני בתלמוד תורתך הרי אחיך מנודים מהם והם נתונים לך במתנה. א"ל מוצל אני עד שאני שוה לכל אחד בהם. א"ל אילו בקשתי מלפני המקום כסף וזהב היה לו ליתן לי שנאמר לי הכסף ולי הזהב [וגו']. (הגי ב' ה') אילו בקשתי ממנו קרקעות היה נותן לי שנאמר לה' הארץ ומלואה (תהלים כ"ד א). לא בקשתי ממנו אלא שאזכה לתורה שנאמר על כן כל פקודי כל ישרתי כל ארח שקר שנאתי (שם קי"ט קכ"ח):

RABBI ELAZAR BEN ARAKH: AN EVER-FLOWING SPRING

4 פירוש רבינו יונה על אבות פרק ב

ר' אלעזר בן ערך מעין המתגבר - שהיה מפולפל הרבה ובעל סברא ומחדש דברים מדעתו

5 שו"ת הרשב"א חלק א סימן תסט

אמרת שיש בארצכם מנהג לומר פיוטין לכבוד חתן או לכבוד ברית מלה /מילה/ קודם ברוך שאמר ולאחריו ובין ואהבה ובין אהבת וקרית שמע. ויש אומרים שמנהג זה אינו הגון מאחר שאנו עוסקין בתפלה אין לנו להפסיק בין הברכות כלל תשובה כך המנהג בארצנו לחתונה וכן במועדים. והרמב"ם ז"ל כתב שאין ראוי לעשות כן וכן ודאי יראה לי. אלא שמנהג הזה פשוט ברוב המקומות וסומכין על מה שייסד הקליר פיוטין ליוצר ולאהבה ולזולת. והקליר אומרים עליו שהוא רבי אלעזר בן ערך שאמרו עליו שהוא תנוי והוא קרוי והוא פיוטי. והנח להם לישראל לנהוג כמו שנהגו כמו שאמרו במגלה. ובירושלמי צא ולמד ממה שצבור נוהג

6 מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק יד

• כשמת בנו של רבן יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לנחמו

1. נכנס **רבי אליעזר** וישב לפניו ואמר ליה רבי רצונך אומר דבר אחד לפניך. אמר לו אמור. אמר לו **אדם הראשון** היה לו בן ומת וקבל עליו תנחומין ומנין שקבל עליו תנחומין שנאמר וידע אדם עוד את אשתו (בראשית ד' כ"ה) אף אתה קבל תנחומין. **אמר לו לא די לי שאני מצטער בעצמי אלא הזכרת לי צערו של אדם הראשון.**
2. נכנס **רבי יהושע** ואמר לו רצונך אומר דבר אחד לפניך. אמר לו אמור. אמר לו **איוב** היו לו בנים ובנות ומתו כולם ביום אחד וקבל עליהם תנחומין אף אתה קבל תנחומין. ומנין שקבל איוב תנחומין שנאמר ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך (איוב א' כ"א). אמר לו לא די לי שאני מצטער בעצמי אלא שהזכרת לי צערו של איוב.
3. נכנס **רבי יוסי** וישב לפניו אמר לו רבי רצונך אומר דבר אחד לפניך. אמר לו אמור. אמר לו **אהרן** היו לו שני בנים גדולים ומתו שניהם ביום אחד וקבל עליהם תנחומין שנאמר וידם אהרן (ויקרא י' ג') אין שתיקה אלא תנחומין ואף אתה קבל תנחומין. אמר לו לא די לי שאני מצטער בעצמי אלא שהזכרתני צערו של אהרן.
4. נכנס **רבי שמעון** ואמר לו רבי רצונך אומר דבר אחד לפניך. אמר לו אמור. אמר לו **דוד המלך** היה לו בן ומת וקבל תנחומין ואף אתה קבל תנחומין ומנין שקבל דוד תנחומין שנאמר וינחם דוד את בת שבע אשתו ויבא אליה וישכב עמה ותלד בן ויקרא את שמו שלמה (שמואל ב' י"ב כ"ד) אף אתה קבל תנחומין. אמר לו לא די שאני מצטער בעצמי אלא שהזכרתני צערו של דוד המלך.
5. נכנס **רבי אלעזר בן ערך** כיון שראהו אמר לשמשו טול כלי ולך אחרי לבית המרחץ לפי שאדם גדול הוא ואיני יכול לעמוד בו. נכנס וישב לפניו ואמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה לאדם שהפקיד אצלו המלך פקדון. בכל יום ויום היה בוכה וצועק ואומר אוי לי אימתי אצא מן הפקדון הזה בשלום. אף אתה רבי היה לך בן קרא תורה מקרא נביאים וכתובים משנה הלכות ואגדות ונפטר מן העולם בלא חטא ויש לקבל עליך תנחומין כשהזכרת פקדונך שלם. אמר לו רבי אלעזר בני נחמתני כדרך שבני אדם מנחמין.

7 מדרש תהלים (שוחר טוב; בובר) מזמור א

וכל אשר יעשה יצליח. שהכל צריכין לעצתו, כגון ר' אלעזר בן ערך שהוא היה יועץ עצות ומתקיימות ומצליחות, אמרו לו נביא אתה, אמר להן לא נביא אנכי, ולא בן נביא, אלא כך מקובלני מרבתי, שכל עצה שהיא לשם שמים סופה להתקיים, אמר ר' מנסיא מקרא מלא הוא, [רבות מחשבות בלב איש] ועצת ה' היא תקום (משלי יט כא), עצה שיש בה דבר ה' היא תקום

8) Gemara Horayos 14a

R. Johanan said: [On the following point] there is a difference of opinion between R. Simeon b. Gamaliel and the Rabbis. One view is that a well-read scholar is superior [to the keen dialectician] and the other view is that the keen dialectician is superior. R. Joseph was a well-read scholar; Rabbah was a keen dialectician. An enquiry was sent up to Palestine: Who of these should take precedence? They sent them word in reply: 'A well-read scholar is to take precedence'; for the Master said, 'All are dependent on the owner of the wheat'.

אמר רבי יוחנן: פליגו בה רבן שמעון בן גמליאל ורבנן, חד אמר: סיני עדיף, וחד אמר: עוקר הרים עדיף. רב יוסף סיני, רבה עוקר הרים, שלחו לתמן: איזה מהם קודם? שלחו להו: סיני עדיף, דאמר מר: הכל צריכין למרי חטיא,

9) Fluid intelligence is defined as the ability to solve new problems, use logic in new situations, and identify patterns. In contrast, **crystallized intelligence** is defined as the ability to use learned knowledge and experience.

Babylonian vs. Jerusalem Talmud

Tosofos vs. Geonim & Sefardi Rishonim

Lithuanian vs. Middle Eastern & North African

10) Rabbi Ovadiah Yosef in a eulogy for Rabbi Yaakov Adas (quoted and translated in The Sages, Rabbi Binyamin Lau)

"Our preeminent master and rabbi emeritus in Yeshivat Porat Yosef in the Old City of Jerusalem taught is to study Torah so as to 'interpret the passage in conformance with halakha,' instead of following the fruitless dialectic approach which sows seeds that are swiftly borne away by the wind. Unfortunately there are yeshivot such as Ponevezh where anyone studying *Yoreh Deah* (the practical sections of the *Shulchan Arukh*) must hide himself away lest others discover him and call him an idler for studying halakhic rulings. They will shame and scorn him to no end."